

Ceturtdiena, 2015. gada 12. marta

P8_TA(2015)0080

Stāvoklis Venecuēlā

Eiropas Parlamenta 2015. gada 12. marta rezolūcija par stāvokli Venecuēlā (2015/2582(RSP))

(2016/C 316/22)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par situāciju Venecuēlā, proti, 2014. gada 27. februāra rezolūciju par stāvokli Venecuēlā ⁽¹⁾ un 2014. gada 18. decembra rezolūciju par Venecuēlas demokrātiskās opozīcijas vajāšanu ⁽²⁾,
 - ņemot vērā 2012. gada 20. aprīļa rezolūciju par juridisko noteiktību attiecībā uz Eiropas investīcijām ārpus Eiropas Savienības ⁽³⁾,
 - ņemot vērā Komisijas priekšsēdētāja vietnieces/Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos *Federica Mogherini* runaspersonas 2015. gada 23. februāra paziņojumu preseī par Karakasas mēra *Antonio Ledezma* apcietināšanu un par situāciju Venecuēlā,
 - ņemot vērā ANO ģenerāļsekretāra runaspersonas 2015. gada 26. februāra paziņojumu par situāciju Venecuēlā,
 - ņemot vērā Dienvidamerikas valstu savienības (UNSAUR) ģenerāļsekretāra un bijušā Kolumbijas prezidenta *Ernesto Samper* 2015. gada 25. februāra paziņojumu par situāciju Venecuēlā un 14 gadus veca skolnieka *Kluyvert Roa* nāvi,
 - ņemot vērā Amerikas Cilvēktiesību komisijas (IACHR) 2015. gada 24. februāra paziņojumu,
 - ņemot vērā ANO Ģenerālās asamblejas Cilvēktiesību komisijas Darba grupas patvaļīgas aizturēšanas jautājumos 2014. gada 26. augusta atzinumu,
 - ņemot vērā ANO Augstā cilvēktiesību komisāra 2014. gada 20. oktobra paziņojumu par protestētāju un politiķu aizturēšanu Venecuēlā,
 - ņemot vērā Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, kuram ir pievienojusies arī Venecuēla,
 - ņemot vērā cilvēktiesību aizsardzības organizācijas *Amnesty International* 2015. gada 25. februārī publiskoto ziņojumu par 2014. un 2015. gadu "Cilvēktiesību stāvoklis pasaulē" un cilvēktiesību aizsardzības organizācijas *Human Rights Watch* 2015. gada 12. februārī publiskoto ziņojumu par Venecuēlu "Jauna protestu apspiešanas iestāde",
 - ņemot vērā Reglamenta 123. panta 2. un 4. punktu,
- A. tā kā 2015. gada 19. februārī Karakasas Galvaspilsētas apgabala divreiz demokrātiski ievēlēto mēru un vienu no ilggadīgiem opozīcijas līderiem *Antonio Ledezma* patvaļīgi aizturēja smagi bruņoti Bolīvāra Izlūkošanas dienesta (*Sebin*) virsnieki, kuri nespēja uzrādīt aresta orderi vai jebkādas pierādījumus par to, ka viņš būtu izdarījis kādu pārkāpumu; tā kā pēc viņa apcietināšanas *Antonio Ledezma* tika apsūdzēts par sazvērēstību un dalību grupā nolūkā izdarīt noziedzīgus nodarījumus — tie ir noziegumi, par kuriem Venecuēlā pienākas ilgstošs cietumsods — un tā kā viņš tika ieslodzīts *Ramo Verde* militārajā cietumā;
- B. tā kā civiliedzīvotāju turēšana ieslodzījumā militārā cietumā neatbilst starptautiskajiem standartiem; tā kā Venecuēlai ir pienākums visām ieslodzījumā esošām personām nodrošināt dzīvību, humānu izturēšanos un drošību, un garantēt brīvības atņemšanas apstākļus, kas atbilst spēkā esošajiem starptautiskajiem standartiem;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0176.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2014)0106.

⁽³⁾ OV C 258 E, 7.9.2013., 84. lpp.

Ceturtdiena, 2015. gada 12. marta

- C. tā kā prezidenta *Nicolas Maduro* nacionālajā radio un televīzijā paziņoja par to, ka ir atmaskoti kaut kādi plāni par viņa valdības destabilizēšanu, rīkojot valsts apvērsumu, kurā it kā piedaloties demokrātiskās vienības apaļā galda vadība, Nacionālās asamblejas deputāti *María Corina Machado* un *Julio Borges* un Karakasas mērs *Antonio Ledezma*; tā kā šie opozīcijas līderi esot arī saistīti ar plānu nogalināt opozīcijas līderi *Leopoldo López*, kurš ir bijis aizturēts militārā cietumā ilgāk par gadu; tā kā kopš viņa apcietināšanas *Leopoldo López* ir cietis no fiziskas un psiholoģiskas spīdzināšanas un ir ieslodzīts vieninieku kamerā;
- D. tā kā prezidents *Nicolas Maduro* arī ir piesaucis dīvainas ārzemju sazvērestības, destabilizācijas plānus un nogalināšanas mēģinājumus, par kuriem valsts administrācija ir ziņojusi vairākkārt;
- E. tā kā agrāk demokrātiskās opozīcijas līderi ir apsūdzēti vairākkārt un nepamatoti dalībā iespējamu destabilizācijas un valsts apvērsuma plānu perināšanā; tā kā 2014. gada protestos piedalījušies ieslodzītie opozīcijas līderi un studenti aizvien vairāk cieš no iebiedēšanas un sliktas izturēšanās; *Leopoldo López*, *Daniel Ceballos* un citi opozīcijas politiķi joprojām atrodas nepamatotā apcietinājumā un tā kā *María Corina Machado* tika prettiesīgi un vienpusēji atcelta no amata un izslēgta no Venecuēlas parlamenta, un tā kā Venecuēlas valdība draud atcelt deputāta *Julio Borges* imunitāti;
- F. tā kā nevainīguma prezumpciju var uzskatīt par pārkāptu gadījumos, kad apsūdzētā persona bez pienācīga pamatojuma atrodas pirmstiesas ieslodzījumā, jo šādā gadījumā ieslodzījums ir nevis piesardzības solis, bet kļūst par soda sankciju;
- G. tā kā saskaņā ar vietējo un starptautisko organizāciju sniegto informāciju vairāk kā 1 700 miermīlīgu protestētāju gaida uz tiesas procesu, kaut arī pēc attiecīgajiem protestiem ir pagājis gads, vairāk ka 69 joprojām ir apcietināti un vismaz 40 ir nogalināti protestu laikā, un viņu slepkavas nav saukti pie atbildības; tā kā policija, Nacionālās gvardes locekļi un vārmācīgu un nekontrolētu valdības atbalstītāju grupas protestētājiem atbildēja ar nesamērīgu spēku un regulāru vardarbību;
- H. tā kā demokrātiska valsts nedrīkst kriminalizēt politiskās opozīcijas līderus, un tai jāgarantē visu sektoru iesaistīšanās valsts politiskajā dzīvē un cilvēktiesības tiem, kas sevi pasludinājuši par opozīcijas daļu, kā to 2015. gada 24. februārī paziņoja cilvēktiesību aizsardzības organizācija *Human Rights Watch*;
- I. tā kā Augstākās Tiesas tiesneši klaji neņēma vērā varas dalīšanas principu, jo publiski apņēmas pildīt valdības politisko programmu un vairākkārt lēma par labu valdībai, apstiprinot valdības necieņu pret cilvēktiesībām; tā kā 2014. gada decembrī lielākā daļa Nacionālās asamblejas deputātu, kas atbalsta valdību, ar vienkāršu balsu vairākumu iecēla 12 jaunus Augstākās tiesas tiesnešus, jo nespēj iegūt divu trešdaļu pārsvaru, kura panākšanai būtu bijusi nepieciešama opozīcijas piekrišana;
- J. tā kā jaunajā Aizsardzības ministrijas rezolūcijā Nr. 8610 ir atļauts armijai izmantot šaujamočus, lai kontrolētu "publiskas sapulces un miermīlīgas demonstrācijas"; tā kā saskaņā ar Venecuēlas konstitūcijas 68. pantu ir aizliegta šaujamoču un indīgu vielu izmantošana miermīlīgu demonstrāciju kontrolēšanas nolūkā tā kā saskaņā ar starptautiskajiem standartiem, veicot sabiedriskās drošības operācijas, bruņota spēka izmantošana būtu jāierobežo;
- K. tā kā 2015. gada 24. februārī tika nošauts 14 gadus vecais students *Kluivert Roa*, kad viņš piedalījās demonstrācijās pret pārtikas un zāļu trūkumu Sankristobalā Tačiras pavalstī, kļūstot par pirmo upuri, kopš tika atļauta šaujamoču lietošana protestu apspiešanas nolūkā; tā kā 2015. gada 25. februārī ģenerālvokāta birojs apgalvoja, ka tīšas slepkavības un citu noziegumu izdarīšanā ir apsūdzēts policijas virsnieks;
- L. tā kā vārda brīvība un tiesības piedalīties mierīgās demonstrācijās ir demokrātijas stūrakmeņi; tā kā līdztiesību un vispārēju tiesiskumu visiem nav iespējams nodrošināt, ja netiek ievērotas pamatbrīvības un ikviena pilsoņa tiesības; tā kā ir saņemti daudzi ziņojumi, kas apstiprina, ka pieaug plašsaziņas līdzekļu cenzēšana un iebiedēšana;

Ceturtdiena, 2015. gada 12. marta

- M. tā kā Venecuēla ir valsts ar vislielākajām energoresursu rezervēm Latīņamerikā; tā kā Venecuēlas tauta cieš no smaga pirmās nepieciešamības preču trūkuma, pārtikas cenas ir paaugstinājušās divkārt un tā arvien vairāk tiek normēta; tā kā valsts nespēja uzturēt likumību un kārtību un arvien pieaugoša politiskā polarizācija sekmējuši to, ka vardarbības līmenis Venecuēlā tagad ir viens no visaugstākajiem pasaulē;
- N. tā kā tikai pamattiesību un brīvību ievērošana un konstruktīvs un cieņpilns dialogs savstarpējās iecietības gaisotnē var palīdzēt valstij izkļūt no šīs nopietnās krīzes un pārvarēt turpmākās grūtības;
- O. tā kā bija uzsākts tā dēvētais “Mesa de Dialogo” jeb apaļā galda dialogs starp valdību un opozīciju, taču diemžēl šis process tika pārtraukts bez jebkādiem rezultātiem;
- P. tā kā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 207. pantā ir noteikts, ka Eiropas ieguldījumi trešās valstīs ir viens no Eiropas Savienības kopējās tirdzniecības politikas pamatelementiem un līdz ar to arī nozīmīgs ES ārējās darbības faktors, un tā kā saskaņā ar Lisabonas līgumu ārvalstu tiešie ieguldījumi ir vienīgi Eiropas Savienības kompetencē, kā noteikts LESD 3. panta 1. punkta e) apakšpunktā un 206. un 207. pantā;
- Q. tā kā Venecuēlas valdībai jāuzņemas īpaša atbildība par tiesiskuma un starptautisko tiesību ievērošanu, jo 2014. gada 16. oktobrī šī valsts tika ievēlēta par ANO Drošības padomes nepastāvīgo locekli,
1. atkārtoti pauž nopietnas bažas par situācijas pasliktināšanos Venecuēlā un nosoda vardarbības izmantošanu pret protestētājiem; aicina Venecuēlas iestādes nekavējoties atbrīvot *Antonio Ledezma*, *Leopoldo López*, *Daniel Ceballos* un visus miermīlīgos protestētājus, studentus un opozīcijas līderus, kas patvaļīgi aizturēti par to, ka īstenoja savas tiesības uz vārda brīvību un citas pamattiesības, ko pieprasa arī vairākas ANO struktūras un starptautiskās organizācijas; aicina Venecuēlas iestādes atsaukt viņiem izvirzītās nepamatotās apsūdzības;
 2. aicina Venecuēlas iestādes nodrošināt, lai *Antonio Ledezma*, *Leopoldo López*, *Daniel Ceballos* un visi citi politiskie ieslodzītie saņemtu medicīnisko aprūpi, kas viņiem varētu būt nepieciešama, kā arī dot viņiem iespēju nekavējoties, privāti un regulāri tikties ar ģimenēm un pašu izvēlētiem juristiem; pauž nopietnas bažas par ieslodzīto stāvokļa pasliktināšanos;
 3. aicina Venecuēlas valdību pārtraukt demokrātiskās opozīcijas politisko vajāšanu un represijas pret to, kā arī vārda un demonstrāciju brīvības pārkāpumus, un aicina izbeigt arī plašsaziņas līdzekļu cenzūru; atgādina iestādēm, ka demokrātiskā sabiedrībā ir pilnīgi nepieciešami uz klausīt opozīcijas viedokli;
 4. nosoda *Kluivert Roa* un sešu citu studentu nošaušanu un izsaka līdzjūtību viņu ģimenēm; aicina valdību atcelt nesen publicēto Rezolūciju Nr. 8610, kas drošības spēkiem civiliedzīvotāju protestu apspiešanai ļauj izmantot nāvējošu spēku, piemēram, šaujammieročus vai citus iespējami nāvējošus ieročus, un ir Venecuēlas konstitūcijas 68. panta pārkāpums;
 5. aicina Venecuēlas valdību ievērot valsts konstitūciju un starptautiskās saistības attiecībā uz tiesu varas neatkarību, tiesībām uz vārda, biedrošanās un miermīlīgas pulcēšanās brīvību un politisko pluralismu, kas ir demokrātijas stūrakmeņi; aicina Venecuēlas valdību veidot vidi, kurā cilvēktiesību aizstāvji un neatkarīgas nevalstiskās organizācijas varētu veikt savu likumīgo darbu cilvēktiesību un demokrātijas veicināšanā; uzsver to, ka Venecuēlas valdībai jāuzņemas īpaša atbildība par tiesiskuma un starptautisko tiesību ievērošanu, jo šī valsts ir ANO Drošības padomes nepastāvīgā locekle;
 6. aicina Venecuēlas valdību nodrošināt, lai apsūdzības tiktu izmeklētas ātri un objektīvi, nepieļaujot ne mazāko nesodāmību, un lai izmeklēšanā tiktu pilnībā ievērots nevainības prezumpcijas un taisnīgas tiesas princips; atgādina, ka varas dalīšanas princips ir izšķiroši svarīgs demokrātijai un ka tieslietu sistēmu nedrīkst izmantot par politisku ieroci; aicina Venecuēlas iestādes garantēt drošību ikvienam valsts iedzīvotājam neatkarīgi no viņa politiskajiem uzskatiem un piederības kādai organizācijai;

Ceturtdiena, 2015. gada 12. marta

7. pauž bažas par iespējamām jaunām protestiem, kas varētu izraisīt vēl vairāk vardarbības, padziļinātu plaisu starp valdību un opozīciju un vēl vairāk polarizētu jau tā sensitīvās politiskās norises Venecuēlā; aicina visu pušu pārstāvjus un visas Venecuēlas sabiedrības daļas saglabāt mieru gan vārdos, gan darbos; brīdina izvairīties no darbībām, kas varētu veicināt spriedzes atmosfēru un stāvokļa pasliktināšanos, jo tas varētu novest pie demokrātiskās opozīcijas pasludināšanas par nelikumīgu un nelegālu un/vai vēlēšanu atcelšanas;
8. pauž bažas par to, ka vēlēšanu gadā politiskās opozīcijas pārstāvji kļūst par patvaļīgas aizturēšanas un uzbrukumu upuriem, kas var likt apšaubīt vēlēšanu procesa likumību un rezultātus;
9. ņemot vērā gaidāmās parlamenta vēlēšanas, aicina Venecuēlas iestādes izmantot šo laikposmu iekļaujoša politiska procesa izveidei, kura pamatā būtu saskaņa un kopīga atbildība, un īstenot patiesu nacionālo dialogu, kurā demokrātiski piedalītos visi demokrātiskie politiskie spēki, tiktu nodrošināts tiesiskums un pilnībā ievērotas cilvēktiesības; turklāt aicina abas puses apspriest visnopietnākās valsts problēmas, lai veiktu nepieciešamās ekonomikas un pārvaldības reformas; aicina Venecuēlas iestādes nodrošināt, lai brīvu un godīgu parlamenta vēlēšanu rīkošanas process būtu pilnībā iekļaujošs, piedaloties visiem demokrātiskajiem dalībniekiem; aicina visus politiskos spēkus turpināt politisko cīņu konstitucionālās kārtības ietvaros un pretoties jebkādam spiedienam radikalizēt savu darbību;
10. mudina Venecuēlas reģionālos partnerus, piemēram, UNASUR un Amerikas valstu organizāciju, palīdzēt veidot kanālus, ar kuru palīdzību varētu notikt dialogs un veidotos saprašanās starp konfliktējošām pusēm, un lai tiktu nodrošināta sabiedrības drošība un aizsardzība, tādējādi veicinot miera un normālās kārtības atjaunošanu Venecuēlā;
11. mudina ES, tās dalībvalstis un starptautisko sabiedrību sniegt paziņojumus un veikt pasākumus, lai apliecinātu solidaritāti ar Venecuēlas iedzīvotājiem šajā grūtajā laikā;
12. mudina Komisiju un Padomi izpētīt situāciju un pieņemt nepieciešamos pasākumus, lai aizsargātu Eiropas intereses un nodrošinātu to, ka attiecībā uz Eiropas uzņēmumiem Venecuēlā tiek ievērots juridiskās noteiktības princips;
13. aicina Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD), ES delegāciju Venecuēlā un dalībvalstu vēstniecības šajā valstī arī turpmāk cieši sekot līdzi izmeklēšanu gaitai un opozīcijas līderu tiesas sēdēm; atgādina savu prasību iespējami drīz nosūtīt Eiropas Parlamenta *ad hoc* delegāciju uz Venecuēlu, lai novērtētu situāciju un uzsāktu dialogu ar visām konfliktā iesaistītajām pusēm;
14. atgādina par savu gaidāmo aicinājumu Komisijas priekšsēdētāja vietniecei/Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos pieprasīt kopš protestu sākuma patvaļīgi arestēto protestētāju tūlītēju atbrīvošanu;
15. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei/augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, Venecuēlas Bolīvāra Republikas valdībai un Nacionālajai asamblejai, Eiropas un Latīņamerikas Parlamentārajai asamblejai un Amerikas Valstu organizācijas ģenerālsekretāram.